

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobců:

- a) T.A., narozený ..., státní příslušnost Irák,
 - b) S.R., narozená ..., státní příslušnost Irák,
 - c) nezl. M.A., narozená ..., státní příslušnost Irák,
- všichni t. č. v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá- Jezová, 294 21
Bělá pod Bezdězem
všichni zastoupeni obecným zmocněncem Organizací pro pomoc
uprchlíkům, se sídlem Kovářská 4, 190 00 Praha

proti

žalované:

Policie ČR, Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje,
se sídlem Nádražní 2437/2, 301 00 Plzeň

o žalobě proti rozhodnutí žalované o zajištění cizince ze dne 7. 10. 2018, č. j. KRPP-
147972-3/ČJ-2018-030022

takto:

- I. Žaloba ve vztahu k žalobci a) se zamítá.
- II. Žaloba ve vztahu k žalobkyním b) a c) se odmítá.
- III. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

1. Žalobci se podanou žalobou domáhali zrušení shora označeného rozhodnutí žalované, kterým byl žalobce a) ve smyslu § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu“) zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců za účelem správního vyhoštění, a ve smyslu § 125 odst. 1 zákona o pobytu byla doba zajištění stanovena na 60 dní od okamžiku omezení osobní svobody.
2. V podané **žalobě** žalobci předně namítali, že správní orgán neměl přistupovat k zajištění rodiny s nezletilým žalobcem s ohledem na věk nezletilého a jeho zranitelnost. Rovněž namítali, že délka zajištění je v rozporu se závazky ČR dle čl. 3 Evropské úmluvy o lidských právech. Žalobci konstatovali, že zajištění dítěte není v nejlepším zájmu dítěte ve smyslu čl. 3 Úmluvy o právech dítěte, když jsou přitom k dispozici alternativní opatření.
3. Žalobci v této souvislosti poukazovali na znění preambule Směrnice Evropského Parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (dále jen „Návratová směrnice“), která v odst. 22 stanoví následující: „*V souladu s Úmluvou OSN o právech dítěte z roku 1989 by při provádění této směrnice členské státy měly v první řadě zvážit „zájem dítěte“*“. K tomu žalobci dodali, že v souladu s Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod by členské státy měly při provádění této směrnice zohlednit zejména respektování práva na rodinný život.
4. Žalobci se domnívali, že žalovaný ve svém rozhodnutí nedostatečně zdůvodnil povinnosti ČR vyplývající z Úmluvy o právech dítěte. Žalobkyni c) je 6 let, představuje tedy dítě ve smyslu čl. 1 Úmluvy o právech dítěte. Podle čl. 3 Úmluvy o právech dítěte, „*musí být zájem dítěte předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, správními nebo zákonodárnými orgány*“. Správní orgán z tohoto hlediska, podle žalobců, vůbec neposoudil dopad zajištění na nezletilou žalobkyni.
5. Žalobci v žalobě uvedli obecný komentář Výboru OSN o právech dítěte č. 14 z roku 2013 k nejlepšímu zájmu dítěte, který definuje nejlepší zájem dítěte jako základní právo dítěte, základní interpretační princip a procesní pravidlo. Povinnost respektovat nejlepší zájem dítěte přitom váže všechny složky státu. Při posuzování nejlepšího zájmu dítěte mají složky státu vzít v úvahu následující aspekty: (1) názor dítěte, (2) identitu dítěte, (3) zachování rodinného prostředí a vztahů, (4) péči o dítě, ochranu a bezpečí dítěte, (5) zranitelnost dítěte, (6) právo dítěte na nejvyšší dosažitelnou úroveň zdravotního stavu a (7) právo dítěte na vzdělání. Podle žalobců musí tedy státní orgán z procesního hlediska při řízení o zajištění zvážit všechny uvedené aspekty a uvést, proč je dané opatření dle jeho názoru v souladu s nejlepším zájmem dítěte.
6. Žalobci se domnívali, že v jejich případě došlo k porušení čl. 3, 5 a 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a poukázali na nejnovější judikaturu Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) v obdobných případech.
7. Konkrétně se jedná o rozsudek ESLP ze dne 12. července 2016 ve věci *R. M. a ostatní proti Francii*, č. 33201/11, ve kterém soud konstatoval porušení čl. 3 Úmluvy vůči nezletilému dítěti. V tomto případě se jednalo o stěžovatele manžele s nezletilým dítětem, kdy dítě bylo celou dobu v zajištění se svými rodiči. Soud v první řadě konstatoval, že nezletilé dítě se

nachází v situaci extrémní zranitelnosti a tento fakt převažuje nad skutečností, že se jedná o neregulárního migranta. Při přezkumu případného porušení čl. 3 pak Evropský soud posuzoval 3 faktory: věk dětí, délku zajištění dětí a způsobilost místa pro pobyt dětí. V daném případě soud shledal, že přestože jsou podmínky v detenci pro dítě významným zdrojem stresu a neklidu, nebyly by samy o sobě ještě dostatečně závažné, aby v případě zajištění trvající krátkou dobu měly za následek automatické porušení čl. 3. Zároveň však soud dospěl k závěru, že v daném případě, kdy zajištění trvalo po dobu 7 dnů, zajištění překročilo krátkou, nezbytně nutnou dobu. S ohledem na všechny skutečnosti případu, tedy nízký věk dítěte, délku zajištění a podmínky panující v ZZC, došel Soud k závěru, že francouzské státní orgány vystavily nezletilého jednání porušujícímu čl. 3 Úmluvy.

8. Podle žalobců v jejich případě, žalovaný správní orgán v napadeném rozhodnutí vůbec nezvážil méně omezující alternativy k zajištění v souvislosti s nezletilým žalobcem. Žalobci dále poukazovali na podobné případy, kdy Evropský soud pro lidská práva posuzoval zajištění nezletilých dětí. Zejména odkazovali na rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 12. července 2016 ve věci *A. B. a ostatní proti Francii*, č. 11593/12., dále na rozsudek ze dne 12. července 2016 ve věci *R. C. a V. C. proti Francii*, č. 76491/14 a na rozsudek *A. M. a ostatní proti Francii*, č. 24587/12.
9. S ohledem na tyto rozsudky žalobci konstatovali, že doba 7 dnů tedy stačí k tomu, aby podmínky, které by „po krátkou dobu“ byly udržitelné, představovaly pro děti tak nízkého věku zacházení v rozporu s čl. 3. Předchozí judikatura Evropského Soudu tedy ukazuje na to, že podněty žalobců k porušení čl. 3, 5 a 8 Úmluvy mají opodstatněný základ.
10. Žalobci dále odkázali na rozsudky ESLP ve věci *Muskhadzhiveva a další proti Belgii a Popov proti Francii*, ve kterých ESLP kritizoval belgické a francouzské úřady za to, že nezohlednily zvláštní situaci nezletilých dětí a neprověřily, jestli je jejich umístění do detenčního centra poslední možností (*ultima ratio*), pro kterou není dostupná jiná alternativa.
11. Žalovaný správní orgán se v napadeném rozhodnutí nejlepším zájmem nezletilého žalobce vůbec nezabýval. K tomuto tématu se přitom vyjádřil Nejvyšší správní soud v případě týkajícím se zajištění nezletilé rodiny s malými dětmi v ZZC Bělá Jezová. Podle rozhodnutí NSS ze dne 17. 6. 2015 č. j. 1 Azs 39/2015-28 by se měl touto alternativou správní orgán zabývat již v rámci rozhodování o zajištění. „Krajský soud vychází ze skutečnosti, že jiné zařízení jako alternativa nepřipadá v úvahu. Zároveň však připouští, že v období, kdy byli stěžovatelé umístění v ZZC, došlo k umístění několika zajištěných cizinců do pobytového střediska v X. Po 70 dnech trvání zajištění stěžovatelů byli do tohoto střediska převezeni i oni. Vzhledem k tomu, že umístění do tohoto příjímacího střediska faktickou alternativou k umístění v ZZC po celou dobu zajištění stěžovatelů bylo, měl se jí správní orgán zabývat již v rámci rozhodování o zajištění. Případněji měl vzít v potaz alespoň krajský soud k námitce stěžovatelů.“
12. Žalobci rovněž poukazovali na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 3. 11. 2016, sp. zn.: 41 A 71/2016, kde soud posuzoval nejlepší zájem dítěte v souvislosti se zajištěním a konstatoval: „Rovněž se soud ztotožnil s žalobní námitkou, dle níž nebyl posouzen nejlepší zájem nezletilého dítěte. Jak již bylo uvedeno výše, při posuzování alternativ k zajištění tento zájem nebyl zohledněn vůbec, a dále také v případě určení délky zajištění. Žalovaná při stanovení délky zajištění přihlížela pouze k zohlednění čl. 28 Dublinského nařízení a zákona o pobytu

cizinců. Žádným způsobem však již nebylo přihlédnuto k věku a zranitelnosti nezl. žalobkyně c). Jak poukázali žalobci, dle stabilní judikatury Evropského soudu pro lidská práva tento speciální ohled má být brán vždy na zřetel a to na prvním místě. Dopad zajištění na nezl. žalobkyně c) zde však posuzován nebyl. Soud taktéž považuje za nedostatečné zdůvodnění zásahu do soukromého a rodinného života žalobců, kdy dle žalované zajištěním do něj zasaženo nebude, neboť zůstanou jako rodina pohromadě a typ zařízení je dostatečně přizpůsoben pro rodiny s dětmi.“

13. Na podporu své argumentace žalobci dále uvedli, že dle doporučující zprávy zvláštního zpravodaje OSN pro práva migrantů z r. 2009 jsou děti vystavené detenci často traumatizovány a nedokážou pochopit, proč jsou „trestány“, když nespáchaly žádný zločin. Ve zprávě zvláštní zpravodaj OSN pro práva migrantů doporučuje, že by zajištění nezletilých nemělo být odůvodňováno požadavkem společného ubytování rodiny (family unity). Nejlepší zájem dítěte ve smyslu čl. 3 Úmluvy o právech dítěte má být primárním kritériem. Dle uvedené zprávy zajištění dětí nikdy nemůže být v jejich nejlepším zájmu. Z tohoto důvodu by státy měly zavést opatření, která umožní celé rodinné jednotce ubytování v alternativní lokalitě, na rozdíl od detence. Uvedené potvrzují i výše zmíněné rozsudky Evropského soudu pro lidská práva.
14. Alternativou k zajištění, která se nejvhodněji nabízela k využití, se však podle žalobců správní orgán vůbec nezabýval. Zejména se pak měl zabývat možností umístění celé rodiny do ne-vězeňského prostředí v Příjímacím středisku v Zastávce u Brna, které v minulosti k umisťování zajištěných cizinců s rodinami sloužilo a je tedy faktickou alternativou k detenci (viz. výše citované rozhodnutí NSS ze dne 17.6. 2015 č.j. 1 Azs 39/2015-28). Správní orgán se však vůbec nezabýval možností umístit žalobce v jiném vhodném zařízení.
15. Přestože žalobci souhlasí, že podmínky v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá-Jezová se oproti předchozím letům kontinuálně zlepšují. Pro děti jsou k dispozici volnočasové aktivity vč. výletů, školní třída i hrací prvky na venkovních hřištích. Stejně tak byla omezena přítomnost ostnatých drátů a dalších bezpečnostních prvků v samotném areálu. Je však třeba vzít v potaz, že dítě pobývá a všechny tyto aktivity vykonává v zařízení primárně vězeňského typu, s nemožností zařízení opustit dle vlastní vůle dítěte nebo jeho rodičů a se silnou přítomností bezpečnostních složek. Všechny tyto aktivity by přitom mohlo také vykonávat v zařízení ne-vězeňského typu, jak dokazují výše uvedené alternativy.
16. V souvislosti s tím poukazovali žalobci na stanovisko Veřejné ochránkyně práv ze dne 8. 6. 2017, které uvádí, že: „Zařízení splnilo dosavadní doporučení pouze částečně. I přes rozsáhlé pozitivní změny provedené v zařízení s ohledem na zajišťování rodin s dětmi, za něž Vám děkuji, jsou však v ZZC Bělá - Jezová stále přítomny mnohé bezpečnostní prvky. Ve světle stávající judikatury Evropského soudu pro lidská práva mohou nadále představovat porušení článku 3 Úmluvy s ohledem na průměrnou délku pobytu dětí v ZZC Bělá - Jezová, která činí 55 dnů.“
17. Dále žalobci poukazovali na skutečnost, že ve výše uvedených rozsudcích Evropského soudu pro lidská práva proti Francii byla dotyčná zařízení taktéž relativně vyhovující pro pobyt rodin s dětmi. Soud ve všech pěti případech přesto konstatoval porušení čl. 3 Úmluvy. Dobré materiální podmínky zajištění tak samy o sobě ještě zdaleka nemohou být zárukou, že zajištění neporušuje čl. 3 Úmluvy. V projednávané věci správní orgán v

případě žalobkyně c) přitom nijak neprovéřoval jeho individuální psychický stav a možné dopady jeho umístění do vězeňského prostředí.

18. Žalobci zdůraznili, že v případě žalobce c) se jedná o extrémně zranitelné dítě. Všichni tři žalobci a), b) a c) pochází z Iráku. Přichází tedy z válečné oblasti, kde probíhal dlouhodobě válečný konflikt a kde bylo civilní obyvatelstvo prokazatelně vystavováno válčným zločinům, zločinům proti lidskosti a dlouhodobě a systematicky pronásledováno. Lze očekávat, že žalobce c) je v důsledku kontextu konstantního násilí a nebezpečí, ve kterém vyrůstal, silně traumatizován, může trpět post-traumatickým stresovým syndromem či jinými psychickými problémy. **Všechny tyto skutečnosti dělají z žalobce c) nanejvýš zranitelné dítě. Z těchto důvodů měl správní orgán přistupovat k žalobci c) s maximálním zřetelem, což neučinil.**
19. Ačkoliv správní orgán měl podle žalobců povinnost zabývat se nejlepším zájmem dítěte ve všech jeho výše uvedených aspektech, své rozhodnutí o zajištění zakládá primárně na situaci rodičů a) a b). Žalovaný se sice zabývá otázkou zachování jednoty rodiny, avšak další práva dítěte, jeho zájmy nebo dopady zajištění na dítě c) nereflexuje v dostatečné míře. **Dle názoru žalobců proto není rozhodnutí správního orgánu v souladu s nejlepším zájmem dítěte.**
20. Dále žalobci uvedli, že jsou toho názoru, že vydané rozhodnutí omezuje jejich svobodu v nezákonné a nepřiměřené délce.
21. Podle § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců „*doba zajištění nesmí překročit 180 dnů a počítá se od okamžiku omezení osobní svobody. V případě cizince mladšího 18 let nebo rodiny s nezletilými dětmi nesmí doba zajištění překročit 90 dnů.*“ V případě rozhodnutí o zajištění rodin s nezletilým dítětem se tedy musí jednat o krajní opatření používané na co nejkratší možnou dobu. Správní orgán v napadeném rozhodnutí stanovil dobu zajištění na 60 dní. Délku zajištění však vyvozuje pouze na základě složitosti a délky správních úkonů nutných pro realizaci vyhoštění. Naopak při stanovení délky zajištění nijak nezohledňuje zranitelnost žalobce c), výše uvedenou judikaturu ESLP ani nejlepší zájem dítěte. Podle žalobců žalovaný nedostatečně zohlednil zranitelnost dítěte a nejlepší zájem dítěte, když nijak nereflexuje Úmluvu o právech dítěte či dalším mezinárodně-právní dokumenty, které jsou pro ČR závazné. I s ohledem na délku zajištění je proto zajištění dle žalobců nezákonné.
22. Závěrem žalobci namítali, že žalovaná porušila ustanovení § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců ve spojení s čl. 8 odst. 2 Listiny a čl. 5 odst. 1 písm. f Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, když žalobce zajistila podle §124 odst. 1 písm. b), neboť podle žalobců neexistuje účel, tedy reálná možnost správní vyhoštění uskutečnit, zajištění tak pozbývá svého smyslu a stává nezákonným.
23. V souvislosti s tím žalobci odkázali na rozsudek NSS č.j. 1 As 12/2009-61 ze dne 15.4.2009, podle kterého správní orgány při rozhodnutí o zajištění musí zvážit „zda výkon vyhoštění je alespoň potenciálně možný.“ A dále žalobci odkázali na usnesení rozšířeného senátu NSS č.j. 7 As 79/2010-150, ze dne 23. 11. 2011, dle kterého se musí správní orgán zabývat v řízení o zajištění cizince možnými překážkami správního vyhoštění, přičemž pokud by zákonný účel zajištění nebylo možné uskutečnit, je správní orgán povinen zajištěného cizince propustit.

24. Žalobci především namítali, že správní orgán se nijak nezabýval tím, že žalobci pochází z Iráku, přičemž žalobci a) a b) během řízení o zajištění opakovaně uvedli, že Irák opustili z obavy o svůj život, žalobkyně b) uvedla, že byla v zemi původu obětí domácího násilí, žalobce a) nadto doplnil, že se obávají návratu, protože rodiče žalobkyně b) nesouhlasí s jejich svatbou. Žalovaný podle žalobců pouze zkonstatoval, že žalobce a) svou obavu během řízení nijak dále nerozvinul. Správní orgán se pro objasnění situace žalobců nevyptával na další podrobnosti, ačkoliv tak mohl a měl pro plné objasnění všech okolností případu učinit. Nelze totiž očekávat, že by žalobci byli natolik seznámeni s právním řádem ČR, aby byli schopni posoudit, které informace jsou pro správní orgán při posuzování jejich situace relevantní a tyto informace pak automaticky poskytovali. Podle žalobců tak žalovaný rozhodoval na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu.
25. Navíc dle žalobců žalovaný nevysvětlil, v čem spočívá existence reálného předpokladu vyhoštění, a zajistil tak žalobce víceméně automaticky. Není nijak zřejmé, na základě jakých informací předjímá reálnost návratu. Dle názoru žalobců žalovaný dostatečně nezjišťoval možnost existence vážné újmy v případě navrácení žalobců do Iráku, respektive se vůbec nevěnoval skutečnosti, že rodina žalobců je vnitřně vysídlena, ani uváděným hrozbám ze strany Islámského státu, které správnímu orgánu sdělili a neposoudil tak možné překážky správního vyhoštění ve vztahu k žalobcům.
26. Žalovaná ve svém **vyjádření k žalobě** setrvala na tom, že postupovala v souladu se zákonem a vydané rozhodnutí řádně je odůvodněno skutečnostmi zjištěnými během řízení. Uvedla, že účelem zajištění žalobců je jejich správní vyhoštění. Nezletilá žalobkyně je ubytována se svou matkou v Zařízení pro zajištění cizinců právě z důvodu ochrany práv dětí a především nejlepšího zájmu dítěte být se svými rodiči. Zařízení pro zajištění cizinců Bělá Jezová je specializované zařízení pro rodiny s dětmi, kde je dětem i rodičům poskytována nadstandardní péče.
27. Dále žalovaná uvedla, že zajištění žalobců je důsledkem jejich úmyslného protiprávního jednání, které spočívalo v nelegálním překročení vnějších hranic Evropské unie z Turecka do Řecka, dále v obstarání padělaných dokladů Bulharska a jejich zneužití v rámci překračování vnitřních hranic zemí Evropské unie a neoprávněném pobytu na území České republiky a na území Spolkové republiky Německo. Ze Spolkové republiky Německo byli žalobci vráceni zpět do České republiky na základě Dohody mezi vládou České republiky a vládou Spolkové republiky Německo o zpětném přebírání osob na společných hranicích.
28. Žalovaná konstatovala, že podle jejich tvrzení žalobci opustili Irák z důvodu obavy o svůj život. Aniž by požádali o vízum v některé z bezpečných zemí, vydali se na cestu do Evropské unie přes Turecko, Řecko, Českou republiku až do Spolkové republiky Německo. V zemích Evropské unie, kterými projížděli nebo v kterých se zdržovali, mohli požádat o poskytnutí mezinárodní ochrany, což však neučinili, jak vyplývá z výpisu ze systému Eurodac.
29. S žalobci zahájila 7. října 2018 žalovaná správní řízení o správním vyhoštění, neboť vstoupili na území, projeli územím a vycestovali z území České republiky, aniž by splňovali podmínky vstupu, pobytu a výstupu z území České republiky. Při realizaci své cesty využili převaděče, kteří si za své služby účtovali nemalé částky. V rámci správních řízení o správním vyhoštění si žalovaná vyžádala závazná stanoviska ministerstva vnitra,

zda vycestování cizinců je možné. Ministerstvo vnitra potvrdilo závaznými stanovisky ev. č. ZS 44420, ZS 44421, že vycestování do Iráku je možné. Žalovaný se realizovatelností vyhoštění zabýval na straně 6 rozhodnutí o zajištění.

30. Žalovaná dle svého názoru neporušila čl. 8 odst. 2 Listiny základních práv a svobod ani čl. 5 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, neboť uplatnil svou pravomoc pouze k účelům, jež jí byly zákonem svěřeny v § 164 zákona o pobytu cizinců, a neporušila ani čl. 3 Úmluvy o právech dítěte, neboť hájí nejlepší zájem dítěte být se svou matkou. Jakákoliv jiná alternativa by znamenala oddělení matky od dítěte. Žalovaná míní, že postupovala pouze v mezích zákonů.
31. Ze zasláního **správního spisu** soud ověřil, že skutečnosti uvedené ve vyjádření žalované odpovídají obsahu spisového materiálu. Nad rámec uvedeného ze spisu doplňuje soud následující skutečnosti: Podle záznamu o výsledku vyhledávání ze systému EURODAC ze dne 7. 10. 2018 žalobci a) a b) dosud nepodali žádost o mezinárodní ochranu v žádném členském státě EU. Ze správního spisu je seznatelné, že žalobci a) a b) v Řecku koupili padělané bulharské doklady, na které přicestovali letecky z Thesalloniki do Prahy. Dále oba shodně prohlásili, že dítě - tedy žalobkyně c) je vlastním dítětem pouze žalobkyně b). Žalobce a) sdělil, že pokud mu nebude umožněno dojet až do Francie tak chce jet alespoň do Německa a tam požádat o azyl, v České republice zůstat nechce. Z protokolů ze dne 7. 10. 2018, ve kterých vypovídal žalobce a) též žalobkyně b) vyplývá, že z Iráku žalobce a) vycestoval v říjnu roku 2017 a od té doby do zajištění Policií ČR se zdržoval postupně v těchto zemích: Turecko, Řecko, Německo. Dále z protokolu vyplynulo, že žalobci v České republice nemají zajištěné ubytování, ani možnost výdělků a žalobce a) výslovně požádal, aby žalobkyně c) byla ubytována s žalobci a) a b).
32. Soud ve věci rozhodoval bez jednání, neboť účastník řízení nežádal nařízení ústního jednání a soud jeho nařízení nepovažoval za nezbytné (§ 172 odst. 5 věta druhá zákona o pobytu cizinců).
33. **Soud neshledal žalobu důvodnou.**
34. Předmětné ustanovení § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců stanoví: „*Policie je oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání.*“
35. Předmětné ustanovení § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců stanoví: „*Doba zajištění nesmí překročit 180 dnů a počítá se od okamžiku omezení osobní svobody. V případě cizince mladšího 18 let nebo rodiny s nezletilými dětmi nesmí doba zajištění překročit 90 dnů.*“
36. Ustanovení § 179 zákona o pobytu uvádí: „*Vycestování cizince není možné v případě důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu brozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.*“

37. Soud konstatuje, že napadeným rozhodnutím byl zajištěn pouze žalobce a), z tohoto důvodu soud došel k závěru, že žalobkyně b) a c) nebyly tímto rozhodnutím dotčeny na svých právech, a proto nejsou aktivně legitimovány. Z tohoto důvodu soud ve výroku II. žalobu ve vztahu k žalobkyním b) a c) odmítl.
38. Nadto soud uvádí, že z příloh k podané žalobě je zřejmé, že žalobkyně b) byla zajištěna nejprve rozhodnutím Policie ČR, Krajským ředitelstvím policie Plzeňského kraje č.j. KRPP-147973-3/ČJ-2018-030022, a umístěna do ZZC Bělá pod Bezdězem-Jezová za účelem realizace správního vyhoštění, kde si následně dne 11.10.2018 podala žádost o udělení mezinárodní ochrany. Rozhodnutím Ministerstva vnitra byla tedy dne 15.10.2018 žalobkyně b) zajištěna podle § 46a odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) a umístěna do ZZC Bělá pod Bezdězem-Jezová, (a spolu s ní byla v tomtéž zařízení ubytována i její nezletilá dcera – žalobkyně c)). Žalobkyně b) své zajištění podle zákona o azylu dne 7.11.2018 napadla žalobou u Krajského soudu v Praze, kde předmětem řízení bude jednak přezkoumávání zákonnosti zajištění žalobkyně b) a jednak zkoumání veškerých námitek týkajících se nezletilé žalobkyně c), která byla v zařízení pro zajištění cizinců ubytována se svojí matkou.
39. Soud neshledal, že by napadeným rozhodnutím byly žalobkyně b) a c) přímo dotčeny na svých právech, neboť jak bylo zmíněno výše, žalobkyně b) byla zajištěna na základě jiného rozhodnutí, které nebylo napadeno žalobou u zdejšího soudu a žalobkyně c) byla v zařízení ubytována na základě pravomocného rozhodnutí o zajištění její matky, která je v ČR v současnosti jejím jediným rodičem, potažmo zákonným zástupce.
40. Ve vztahu k žalobci a) soud žalobu věcně projednal a došel k názoru, že žaloba není důvodná, a to z následujících důvodů. Žalobce a) společně s žalobkyněmi b) a c) byl v rámci readmisního řízení vrácen ze Spolkové republiky Německo do ČR proto, že dne 6.10.2018 kolem 1:46 hodin přejel hranice mezi oběma státy linkovým autobusem směrem do Paříže, a při kontrole předložil hlídce německé policie bulharský ID doklad, který byl v systému označen jako totální padělek. Žalobce a) německé hlídce BPOLI Waidhaus následně sdělil svou totožnost bez předložení platného pravého cestovního dokladu. S žalobcem a) byl Policií ČR dne 7. 10. 2018 sepsán protokol, v němž žalobce výslovně uvedl, že žalobkyně b) je jeho žena, což ovšem nijak nedoložil, a že žalobkyně c) není jeho vlastní dítě. Dále žalobce a) uvedl, že v Řecku ve městě Athény koupil za částku 8 000 EUR padělané bulharské doklady a letenky pro sebe a pro své spolucestující žalobkyně b) a c). Žalobce a) tyto doklady koupil vědomě a s úmyslem docestovat na ně až do západní Evropy. Do České republiky žalobci přiletěli z Řecka, kde se při letištní kontrole prokazovali padělanými bulharskými doklady. Žalobce a) tedy vědomě a úmyslně překročil hranice České republiky a nelegálně zde pobýval po bližší neurčitou dobu, přičemž neměl oprávnění k pobytu na území, a porušoval tak právní řád ČR.
41. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Azs 237/2017-20 ze dne 14.12.2017: „*Již samotná okolnost, že cizinec užije při prokazování totožnosti padělaný či pozměněný doklad totožnosti některého z členských států EU umožňující mu za běžných okolností vystupovat pod nepravou identitou (příp. je u něho takový doklad nalezen, aniž by cizinec dokázal osvědčit, že jej neholdal jakkoli užít), je totiž obvykle velmi silným signálem toho, že cizinec je připraven závažně porušovat pravidla České republiky regulující pobyt cizinců. Takový falešný doklad cizinci za běžných okolností (tedy v případě, že nebude prováděna důkladná kontrola umožňující ověřit pravost dokladu) umožňuje pohybovat se po území ČR (a případně i jiných států Schengenského prostoru), ilegálně zde pracovat a prokazovat svoji totožnost v běžných*

životních situacích. Může případně vést i jakési dva životy – jeden na falešné doklady, druhý na doklady pravé. Jednoduše řečeno, takový doklad umožňuje cizinci vést život, a to dlouhodobě, na pomezí legality či za ní. Proto již samotná možnost jeho užití (a zpravidla tedy i jen prosté držení takových falešných dokladů při sobě) je za běžných okolností dostatečným důvodem k důkladnému zvážení, zda cizince zajistit – v opačném případě totiž není vůbec vyloučeno, že cizinec, který si již jednou byl schopen opatřit falešný doklad, si opatří další falešný doklad a opět se vzdálí dosahu orgánů dohlížejících na dodržování cizineckého práva.”

42. Z výše citovaného rozhodnutí vyplývá, pakliže žalovaná dostatečným způsobem odůvodnila, z jakých důvodů nebylo možné aplikovat žádné ze zvláštních opatření, tedy a) povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly, b) složení finanční záruky cizincem či c) povinnost cizince osobně se hlásit policii v době policií stanovené, je žalovaná oprávněna po posouzení konkrétních okolností případu zajistit žalobce v zařízení pro zajištění cizinců. Navíc v daném případě v neprospěch žalobce hrála ta skutečnost, že si vědomě a úmyslně opatřil padělaný doklad občana členského státu a jím se také prokazoval. Soud konstatuje, že odůvodnění nemožnosti aplikace § 123b zákona o pobytu na str. 4-5, je v daném případě dostačující a soud se s tímto ztotožňuje.
43. K druhé žalobní námitce ve vztahu k žalobci a) týkající se délky zajištění soud uvádí, že vzhledem k tomu, že napadeným rozhodnutím byl zajištěn pouze žalobce a), který je dospělým mužem, může doba zajištění trvat až 180 dní. Žalobci a) byla stanovena doba zajištění 60 dnů, přičemž žalovaná toto odůvodnila tím, že dobu spojenou s prokázáním žalobcovy totožnosti a s úkony vedoucími k realizaci vyhoštění nelze nijak předpovědět, neboť nezávisí na vůli žalované, jak dlouho bude zjištění totožnosti žalobce trvat.
44. Soud je toho názoru, že v případě žalobce a) žalovaná rozhodla v souladu s ustanovením § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců, když stanovila dobu zajištění na 60 dní, a to s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění žalobce a). Dle mínění soudu žalovaná v napadeném rozhodnutí dostatečně zdůvodnila, jaké úkony budou předcházet správnímu vyhoštění žalobce a), a podle toho určila dobu trvání jeho zajištění. Současně soud konstatuje, že ani žalovaná ani žalobce nemohou předpovídat, jak dlouhá doba je potřebná pro provedení veškerých úkonů směřujících k vyhoštění cizince, zvláště v případech, kdy je potřeba zjistit pravou cizincovu totožnost, což závisí na třetí straně.
45. Poslední žalobní námitkou byla neexistence účelu zajištění. Žalobce a) v žalobě namítal, že neexistuje reálná možnost jeho vyhoštění, jelikož navrácení žalobce do země původu – Iráku – by znamenalo nebezpečí vážné újmy, a touto skutečností se podle žalobce žalovaná vůbec nezabývala. K tomu soud uvádí, že žalovaná byla povinna předběžně posoudit, zda jsou dány důvody pro zajištění žalobce a) a zda neexistují potenciální překážky bránící vyhoštění cizince již při rozhodování o zajištění, přičemž žalovaná těmto požadavkům zcela dostála. Takovou překážkou podle § 179 odst. 1 zákona o pobytu je důvodná obava z hrozícího nebezpečí vážné újmy a podle § 179 odst. 2 se za vážnou újmu považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Žalobce a) v žalobě uvedl, že v jeho případě hrozí skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 179

odst. 2 písm. c) a d), k tomu dále uvedl, že pochází z Iráku a zemi opustil z obavy o svůj život.

46. Ze správního spisu vyplývá, že ačkoliv během řízení o zajištění žalobce a) několikrát zmínil obavu o svůj život, nepožádal dosud o mezinárodní ochranu, přestože k tomu měl několikero příležitostí, a to v několika bezpečných zemích EU. Obavu o svůj život vždy podkládal pouze skutečností, že se oženil s žalobkyní b) přes nesouhlas jejích rodičů. Je zřejmé, že dokud nebyl žalobce a) zajištěn Policií ČR a umístěn do ZZC, neměl potřebu domnělou obavu o svůj život nijak řešit, naopak úmyslně porušoval zákony několika zemí EU, když se prokazoval padělaným cestovním dokladem s cílem nelegálně docestovat až do Francie, kde chtěl požádat o azyl. Žalobce a) v řízení o zajištění nezmínil jinou důvodnou obavu z ohrožení svého života. Soud je toho názoru, že žalovaná v dané situaci a s danými informacemi dostatečně posoudila možnost realizace správního vyhoštění a správně na str. 6 konstatovala reálný předpoklad vyhoštění žalobce. Žalovaná tímto není zbavena povinnosti i nadále zkoumat možnost realizace správního vyhoštění žalobce, nicméně pro potřeby napadeného rozhodnutí o zajištění je konstatovaná možnost vyhoštění žalobce a) vyplývající ze správního spisu dostačující. Soud k tomuto dále uvádí, že podrobným zkoumáním realizace správního vyhoštění se bude muset žalovaná zabývat v řízení o správním vyhoštění.
47. Lze uzavřít, že žalovaná postupovala v souladu se zákonem o pobytu cizinců, své závěry o nezbytnosti zajištění žalobce a) na stanovenou dobu řádně odůvodnila a z jejího rozhodnutí bylo zřejmé, z čeho vycházela, jakými úvahami se řídila a k jakým závěrům na tomto základě dospěla. Rozhodnutí žalované netrpělo vadami nezákonnosti ani nepřezkoumatelnosti.
48. S ohledem na veškeré výše uvedené skutečnosti soud žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) ve vztahu k žalobci a) výrokem I. zamítl.
49. Závěrem soud uvádí, že ostatní námítky, které se vztahovali k právům nezletilé žalobkyně, neshledal relevantními, neboť, jak již bylo zmíněno v úvodu, žaloba byla vůči žalobkyním b) a c) odmítnuta pro absenci aktivní legitimace.
50. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., kdy by na náhradu nákladů řízení měla právo žalovaná, jež měla ve věci plný úspěch. Žalované však žádné náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, ani nepožadovala jakoukoli jejich náhradu, proto nebyla náhrada nákladů žádnému z účastníků řízení přiznána.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 28. listopadu 2018

Mgr. Jana Komínková v.r.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.

samosoudkyně